REFLECTION *of Infinity*

ผลงานประติมากรรมที่สะท้อนหลากแง่มุม
ของความเป็นมนุษย์ โดยศิลปินผู้ล่วงลับ VAL

Chaos, 2016, Bronz, 79 x 89 x 25 cm

PHOTOGRAPHY: COURTESY OF SAC GALLERY

มิตรรักแฟนศิลปะในบ้านเราหลายคนอาจเคยคุ้นหรือผ่านตาผลงานประติมากรรมบรอนซ์หรือโลหะสัมฤทธิ์รูปคนในรูปลักษณ์อันเรียบง่ายใสซื่อ บริสุทธิ์ ที่ผสานตัวเข้ากับภูมิทัศน์หรือโครงสร้างสถาปัตยกรรมอันน่าพิศวง ที่ติดตั้งอยู่บนพื้นที่สาธารณะในกรุงเทพฯ หลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นสวนสาธารณะอย่างอุทยานเบญจสิริ ไปจนถึงบนพื้นที่กลางแจ้งของสถาบันและองค์กรต่างๆ อย่างสมาคมฝรั่งเศส (Alliance Française) และโรงแรมโซฟิเทล กรุงเทพฯ

ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเหล่านี้มีชื่อว่า วาล (VAL) หรือในชื่อจริงว่า Valérie Goutard ประติมากรชาวฝรั่งเศสผู้มีความผูกพันกับประเทศไทยอย่างลึกซึ้ง เธอยังเป็นศิลปินต่างชาติที่มีชื่อเสียงที่สุดคนหนึ่งในประเทศไทย ที่สร้างผลงานเอาไว้มากมายในบ้านเรา

ผลงานประติมากรรมของวาลสะท้อนถึงความเป็นมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ ทั้งการดำรงชีวิต ค้นหาตัวตน ไปจนถึงความรักและความสัมพันธ์ ด้วยส่วนผสมของอารมณ์ความรู้สึกอันบริสุทธิ์เรียบง่าย พื้นผิวและเส้นสายอันขัดแย้งแต่กลมกลืน ที่ผสานตัวเข้ากับโครงสร้างแปลกตา ท้าทายแรงโน้มถ่วง สิ่งละอันพันละน้อยเหล่านี้ถูกสรรค์สร้างขึ้นด้วยเทคนิคเฉพาะตัว ในการผสานวัสดุแข็งแกร่งทนทานและเปราะบางเข้าด้วยกันอย่างสมดุลและกลมกลืนจนน่าประหลาด

ผลงานของวาลได้รับการจัดประเภทให้เป็นหนึ่งในผลงานที่สำคัญที่สุดในบรรดาประติมากรชาวฝรั่งเศสของศตวรรษที่ผ่านมาเคียงคู่กับประติมากรระดับตำนานในประวัติศาสตร์ศิลปะอย่าง ออกุสต์ โรแดง (Auguste Rodin), ฌ็อง อาร์ป (Jean Arp) และหลุยส์ บรูชัวร์ (Louise Bourgeois)

วาลยังได้รับการยกย่องจากมหาวิทยาลัย The Central Academy of Fine Arts (CAFA) ในกรุงปักกิ่ง ประเทศจีน ให้เป็นศิลปินตะวันตกรุ่นใหม่ที่น่าจับตามอง และจัดแสดงผลงานอันโดดเด่นในหลายประเทศทั่วโลก

ผลงานที่โดดเด่นที่สุดอีกขั้นของวาลในบ้านเราก็คือผลงานศิลปะใต้ท้องทะเลที่เกาะเต่า ซึ่งสะท้อนแนวคิดของการนำแนวปะการังที่สูญพันธุ์ไปแล้วกลับคืนสู่ระบบนิเวศของเกาะเต่าผ่านผลงานประติมากรรมใต้ทะเล

แต่น่าเสียดายที่ในช่วงที่เธอกำลังถึงจุดสูงสุดในวิชาชีพศิลปิน วาลก็กลับต้องด่วนจากโลกนี้ไปอย่างน่าใจหายด้วยอุบัติเหตุอันไม่คาดฝันในปี 2016 ฝากไว้แต่เพียงผลงานและแรงบันดาลใจให้แก่คนรักงานศิลปะรุ่นหลังได้ชื่นชม

ในเดือนมกราคมนี้มีนิทรรศการศิลปะครั้งใหญ่ของเธอจัดขึ้นในกรุงเทพฯ นิทรรศการนั้นมีชื่อว่า Reflection of Infinity

นิทรรศการแสดงผลงานย้อนหลังของวาลที่รวบรวมผลงานสร้างสรรค์ของเธอในหลายช่วงชีวิต ความพิเศษของนิทรรศการครั้งนี้คือการจัดแสดงผลงานศิลปะชิ้นสำคัญที่สุดของเธอในจำนวนมากที่สุดเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

ความพิเศษของนิทรรศการครั้งนี้คือ
การจัดแสดงผลงานศิลปะชิ้นสำคัญที่สุดของวาล
เป็นจำนวนมากที่สุดเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

Cadence, 2014,
Bronze, 121 x 72 x 12 cm

เรามีโอกาสได้พูดคุยกับฟรีดีริค โมเรล (Frédéric Morel) สามีของวาล ศิลปินเจ้าของผลงานผู้ล่วงลับ ผู้เป็นหนึ่งในเรี่ยวแรงหลักที่ทำให้เกิดนิทรรศการครั้งนี้ขึ้น ฟรีดีริคกล่าวถึงจุดเริ่มต้นของนิทรรศการครั้งนี้ว่า

"วาลเริ่มต้นอาชีพการทำงานของเธอเกือบทั้งหมดที่ประเทศไทย ถึงแม้เธอจะแสดงนิทรรศการศิลปะในทั่วโลก แต่ก็ยังไม่มีโอกาสแสดงนิทรรศการเป็นเรื่องเป็นราวในประเทศไทย นิทรรศการครั้งนี้ถือเป็นนิทรรศการครั้งใหญ่ที่สุดครั้งแรกในประเทศไทยของเธอ และนิทรรศการครั้งนี้น่าจะเป็นนิทรรศการครั้งสุดท้ายในเอเชียของวาลด้วย"

The story teller, 2016,
Glass, bronze & light,
27 x 29.5 x 14 cm

เขายังกล่าวถึงผลงานชิ้นพิเศษชิ้นหนึ่งของวาลในนิทรรศการครั้งนี้ที่เป็นการหลอมรวมภูมิปัญญาเชิงช่างฝีมือชั้นครูจากสองซีกโลกอย่างไทยและอิตาลีเข้าไว้ด้วยกันว่า

"มีผลงานชุดหนึ่งที่เธอเดินทางไปยังโรงงานแก้วในเกาะมูราโน (Murano) อันเลื่องชื่อ เมืองเวนิส อิตาลี และทำงานร่วมกับช่างฝีมือทำแก้วชั้นครูที่นั่น และเธอคิดค้นเทคนิคที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน ด้วยการแทรกประติมากรรมโลหะสัมฤทธิ์ผสานตัวเข้าไปภายในเนื้อแก้ว ซึ่งก่อนหน้านี้แม้แต่ช่างฝีมือชั้นครูที่นั่นก็คิดว่าเป็นสิ่งที่ไม่มีทางทำได้ แต่เธอก็พิสูจน์ว่าทำได้ในที่สุด ซึ่งผลงานที่ว่านี้ก็ถูกแสดงอยู่ในนิทรรศการครั้งนี้ด้วย"

ฟรีดีริคกล่าวถึงความผูกพันของศิลปินและภรรยาผู้ล่วงลับของเขากับประเทศไทยว่า

"ถึงแม้วาลจะออกเดินทางแสดงนิทรรศการศิลปะและสร้างชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก ทั้งจีน ไต้หวัน สิงคโปร์ ปารีส ลอนดอน บรัสเซลส์ แต่เส้นทางสร้างสรรค์ทั้งหมดของเธอเริ่มต้นที่นี่ ในกรุงเทพฯ ผลงานเกือบทั้งหมดของวาลถูกทำขึ้นในประเทศไทย เธอเรียนรู้พื้นฐานการทำงานประติมากรรมสัมฤทธิ์จากโรงหล่อในเมืองไทย และรวบรวมทีมงานและก่อตั้งสตูดิโอประติมากรรมขึ้นในกรุงเทพฯ

"เธอมักพูดว่าประเทศไทยเป็นสถานที่ที่เธอทำงานประติมากรรมได้อย่างเสรี ด้วยสภาพแวดล้อมของบ้านเมือง สภาพแวดล้อมขององค์ความรู้ และภูมิปัญญากับความสามารถทางเทคนิคของโรงหล่อสัมฤทธิ์ในประเทศไทย ทั้งหมดทั้งมวลสร้างตัวตนของเธอขึ้นมา จึงสามารถพูดได้ว่าตัวตนและความสำเร็จของเธอนั้นเป็นผลพวงมาจากสภาพแวดล้อมในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงเทพฯ จึงเป็นสิ่งสำคัญมากที่นิทรรศการนี้ถูกจัดขึ้นในกรุงเทพฯ

"สิ่งที่สำคัญที่สุดอีกอย่างในนิทรรศการครั้งนี้ก็คือ ผลงานที่แสดงในนิทรรศการครั้งนี้ส่วนใหญ่มีจำนวนเหลือแค่เพียงชิ้นเดียว และเป็นผลงานของวาลชิ้นสุดท้ายที่เหลืออยู่ในโลกอีกด้วย"

– Author: MuTANT –

SPECIAL THANKS: S.A.C. GALLERY